
Obsah

ÚVOD	9
1 CO JE EKONOMICKÁ ANALÝZA PRÁVA?	13
1.1 Právo a ekonomie	13
1.2 Diference v myšlení právníků a ekonomů	15
1.3 Pozitivní a normativní analýza	16
1.4 Teorie mikroekonomie a ekonomická analýza práva	17
1.5 Z Ameriky do Evropy	19
1.6 Ekonomická analýza práva v ČR	24
Shrnutí	26
Literatura	27
2 RACIONALITA, UŽITEK, HODNOTA, EFEKTIVNOST	31
2.1 Člověk je racionální a chce maximalizovat svůj užitek	31
2.1.1 Nedostatek	31
2.1.2 Racionální volba	32
2.1.3 Nejistota	38
2.2 Efektivnost	40
2.2.1 Paretovo zlepšení	41
2.2.2 Paretovo optimum	43
2.2.3 Kaldor-Hicks kritérium	46
Shrnutí	48
Literatura	49
3 ZÁKON TRHU	51
3.1 Teorie poptávky	53
3.2 Důchodový a substituční efekt	56
3.3 Teorie nabídky	58
3.4 Rovnováha trhu	61
3.5 Nedostatky trhu	64
3.5.1 Nedokonalá konkurence a protisoutěžní praktiky	64
3.5.2 Veřejné statky	66
3.5.3 Efekt externalit	67
3.5.4 Asymetrie informací	67
3.5.5 Mikro a makro nestabilita	67
Shrnutí	68
Literatura	69

4 NĚKTERÉ OTÁZKY VLASTNICKÉHO PRÁVA A EKONOMICKÁ ANALÝZA	71
4.1 Úvod do vlastnického práva.....	71
4.2 Směna a přesun zdroje k hodnotnějšímu užítku.....	74
4.3 Transakční náklady.....	75
4.4 Problém obecní pastviny.....	77
4.5 Externality.....	82
4.6 Coaseho teorém.....	87
4.7 Vlastnické právo vs. závazkové právo.....	91
Shrnutí.....	92
Literatura.....	94
5 SMLUVNÍ PRÁVO A EKONOMICKÁ ANALÝZA	97
5.1 Pojem smlouva.....	97
5.1.1 Proč strany uzavírají smlouvu?.....	98
5.2 Smluvní svoboda.....	98
5.3 Kompletní a nekompletní smlouva a transakční náklady.....	100
5.3.1 Tři pravidla pro soudcovské vyplňování mezer ve smlouvě.....	101
5.4 Rebus sic stantibus.....	108
5.5 Výměna informací, dobrá víra a oportunistus.....	110
5.5.1 Produktivní a neproduktivní informace.....	110
5.5.2 Asymetrie informací a dobrá víra.....	113
5.5.3 Obchodní podmínky, e-smlouvy a adhézní smlouvy.....	115
5.6 Cenová doložka.....	119
5.6.1 Mezera cenové doložky ve smlouvě.....	119
5.6.2 Kupní cena a náklady.....	120
5.7 Odpovědnost za porušení smlouvy.....	123
5.7.1 Doložka o úrocích z prodlení.....	125
5.7.2 Úroky z prodlení v judikatuře českých soudů.....	126
5.7.3 Doložka o smluvní pokutě.....	128
5.7.4 Paušální náklady u pohledávek z obchodních transakcí.....	137
5.7.5 Odstoupení od smlouvy.....	137
5.8 Záruka.....	138
5.9 Svépomoc.....	141
5.10 Vymahatelnost plnění ze smlouvy.....	141
Shrnutí.....	144
Literatura.....	145

6 ZÁVAZKY Z DELIKTU	
A EKONOMICKÁ ANALÝZA PRÁVA	149
6.1 Úvod do závazků z deliktu.....	149
6.2 Právní teorie závazků z deliktu.....	152
6.2.1 Újma.....	152
6.2.2 Porušení právní povinnosti.....	153
6.2.3 Kauzální nexus.....	156
6.2.4 Zavinění.....	160
6.3 Subjektivní a objektivní odpovědnost v ekonomických souvislostech.....	161
6.3.1 Bilaterální odpovědnost.....	162
6.4 Řádná péče a Learned Handovo pravidlo.....	164
6.5 Limitace náhrady škody.....	167
6.6 Břemeno důkazů.....	169
6.7 Specifické problémy kompenzace újmy.....	169
6.8 Trh s citrony.....	170
6.9 Kompenzace za bolest a utrpení.....	171
6.10 Represivní náhrada škody v soukromém právu.....	175
6.10.1 Represivní náhrada újmy v judikatuře Ústavního soudu.....	180
6.11 Cena zvláštní obliby.....	183
Shrnutí.....	184
Literatura.....	185
7 VYBRANÉ ASPEKTY RODINNÉHO PRÁVA	
A EKONOMICKÁ ANALÝZA	189
7.1 Trh sňatkový a manželská smlouva.....	189
7.2 Polygamie a monogamie.....	192
7.3 Neúplné informace, manželství a rozvod.....	193
7.4 Manželství a rozdělení práce v domácnosti.....	198
7.5 Ženy na pracovním trhu.....	202
7.6 Poptávka po dětech.....	203
7.7 Lidský kapitál a státní rozpočet.....	208
7.8 Altruismus v rodině a rotten kid teorém.....	210
7.8.1 Vyživovací povinnost rodičů vůči dětem.....	211
Shrnutí.....	213
Literatura.....	215

8 PRACOVNÍ PRÁVO A EKONOMICKÁ ANALÝZA	217
8.1 Některé instituty zákoníku práce a ekonomická analýza.....	217
8.1.1 Asymetrie informací a tržní moc zaměstnavatele	217
8.1.2 Pracovní smlouva.....	220
8.1.3 Švarcsystém	221
8.1.4 Lidský kapitál.....	226
8.1.5 Pracovní právo vs. ochrana před konkurencí	227
8.1.6 Plnění pracovních úkolů	228
8.1.7 Objektivní a subjektivní odpovědnost.....	234
8.1.8 Minimální mzda.....	236
8.1.9 Odbory a efektivnost.....	244
8.2 Antidiskriminační legislativa a ekonomická analýza	246
8.2.1 Tři pohledy na antidiskriminační legislativu.....	246
8.2.2 Diskriminace v praxi a ekonomická analýza	251
Shrnutí.....	262
Literatura	263
9 ŘEŠENÍ SPORU A EKONOMICKÁ ANALÝZA	267
9.1 Způsoby řešení sporů.....	267
9.2 Ekonomická teorie a řešení civilního sporu	273
9.2.1 Fáze řešení sporu	273
9.2.2 Soudní systém „vítěz bere vše“ a „každá strana si hradí náklady sama“	279
9.3 Efektivnost soudního systému.....	285
9.3.1 Poptávková strana.....	287
9.3.2 Nabídková strana	291
Shrnutí.....	298
Literatura	300
RESUME	305
REJSTŘÍK	309